

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації
творів мистецтва

До захисту допущено
«___» _____ 2021 р.
Завідувач кафедри
_____ Підгурний І. С.

Дипломна робота
магістра

з теми:

**«СТАНОВЛЕННЯ ТА ЕТАПИ РОЗВИТКУ КАМ'ЯНЕЦЬКОЇ
ДИТЯЧОЇ ХУДОЖНЬОЇ ШКОЛИ»**

Виконала: **Бойко Ніка Миколаївна**,
студентка 2 курсу ОМх1-М20 групи,
освітня програма: 014 Середня освіта
(Образотворче мистецтво)

Керівник: **Бренюк А. Г.**, кандидат
мистецтвознавства, ст. викладач

Рецензент: **Кліщ О. А.**, кандидат
архітектури, ст. викладач

Кам'янець-Подільський – 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ	6
1.1. Дитяча творчість, її передумови та показники.....	6
1.2. Розвиток дитячої творчості в композиції, скульптурі, графіці та живописі.....	11
1.3. Ознайомлення дітей з технологіями олійного живопису та сучасними фарбами.....	24
Висновки до розділу 1	32
РОЗДІЛ II. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ТА УКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ ХУДОЖНЬОЇ ШКОЛИ	33
2.1. Розвиток образотворчого мистецтва в Україні.....	33
2.2. Особливості дитячого живопису.....	43
2.3. Розвиток української дитячої художньої школи та її сучасне бачення.....	48
Висновки до розділу 2	59
РОЗДІЛ III. ФОРМУВАННЯ ТА ЕТАПИ РОЗВИТКУ ДИТЯЧОЇ ХУДОЖНЬОЇ ШКОЛИ У КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОМУ	61
3.1. Умови та етапи формування Кам'янець-Подільської дитячої художньої школи.....	61
3.2. Видатні постаті дитячої художньої школи.....	65
Висновки до розділу 3	77
ВИСНОВОК.....	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	78

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Творчість-одна з найдавніших категорій, що супроводжує людину протягом всього її життя. Світ краси стає доступним для людей лише тоді, коли вони підготовлені до її сприйняття.

Основною тезою сучасної системи освіти є позиція, що освітній процес базується на психології розвитку дитини, вихідним пунктом для оновлення змісту, форм і методів навчання та виховання є сприйняття індивідуального творчого піднесення.

Вирішальною є проблема виявлення та забезпечення сприятливих умов для розвитку особистості, творчої самореалізації дитини, формування її активно-пізнавального, творчого ставлення до реального світу, уміння успішно орієнтуватися у різноманітних об'єктах та явищах, засобах, стратегії мислення. На практиці, на жаль, освіта залишається ареною конкуренції між двома протилежними моделями: особистісно-орієнтованою та педагогічно-дисциплінарною.

Остання зручніша для організації та контролю навчального процесу, його результату. Водночас існуючі організаційні форми творчої діяльності (залежно від вибірки відповідно до умов) не сприяють розвитку творчих здібностей дитини, пригнічують творчий початок дитини та нівелюють її творчу волю. Важливо повернутись до природних здібностей дитини творити, підтримувати її творчі починання, її особистість, реалізацію творчої ініціативи, пробуджувати бажання робити щось по-своєму, виражати своє «я», свій розвиток як творчої особистості. Тобто виховання сучасної дитини є надзвичайно важливим у наш час масового винаходу для того, щоб активно формувати її творчий потенціал, для розвитку здатності до творчості. Для того аби вирішити проблему на практичному рівні, потрібно детально розглянути ряд окремих проблем:

- По перше - що таке творчість (особливо дитяча);

- По друге – які основні ознаки (критерії її розробки);
- По третє – як проявляються та формуються творчі дії в дитинстві.

Водночас необхідно з'ясувати методи розпізнавання дитячої творчості, а також ефективні засоби стимулювання творчих проявів у дітей. Тому актуальність цієї теми, що має першорядне значення для виховання молодого покоління, і зумовила вибір теми дослідження: «Становлення та етапи розвитку дитячої художньої школи у Кам'янець-Подільському»

Об'єктом нашого дослідження є розвиток творчих здібностей дітей різної вікової категорії та вивчені особистого розвитку різних сегментів творчій обдарованості.

Головною метою дослідження роботи полягає:

- розглядання особливості виникнення та розвитку творчих здібностей дітей;
- вивченні взаємозв'язку творчих здібностей і наслідування;
- спостереження за усвідомленням дітей прояву розвитку власних умінь та здібностей.

У дослідженні використовуються методи, що відповідають суті досліджуваного явища та основним завданням: аналіз, порівняння та узагальнення даних щодо проблеми дослідження на основі вивчення філософської, художньої, психологічної, навчальної та методичної літератури.

Спостереження за навчальним процесом у спеціалізованих мистецьких закладах;

- Вивчення та узагальнення педагогічного досвіду;
- Огляд та аналіз результатів дитячої творчості;
- Навчальний експеримент;
- Кількісний та якісний аналіз експериментальних даних.

Надійність результатів та висновків дослідження гарантує теоретичним обґрунтуванням вихідних положень.

Наукова новизна та теоретична значимість полягає у тому, що враховуючи аспекти становлення та етапи розвитку дитячої творчості, розкриваючи їх зміст, структурні складові та різні інноваційні педагогічні новаторство. А також:

- вперше проаналізувала динаміку заохочення різного творчого бачення у дітей різної вікової категорії

- зробила детальний аналіз освітніх умов, які забезпечують ефективність навчання вивченого, якість та розвиток живопису під час залучення учнів до різних видів творчої діяльності з метою оволодіння мистецтвом. Робота складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків списку використаних джерел. І робота має додатки